

Vasbeton födém szerkezetek megerősítése ragasztott – dübelezzett acélszalag

segítségével

Az

Dr. Bódi István* - Dr. Farkas György**

A födémek, födém bordák teherbírásának növelésére ragasztással, dübelezzéssel rögzített acélszalagok szerelhető fel a szerkezet alsó, illetve felső felületére. Az acélszalag elsősorban a födémekben keletkező hajlítónyomatékokból származó húzóerők felvételére alkalmas, és így biztosíthatja a födém szerkezet megfelelő nyomatéki teherbírását.

A szakirodalomban található kutatási eredmények a ragasztott –dübelezzett acélszalagokkal megerősített vasbetonszerkezetek nyírási teherbírásának növelésére is [1], azonban a nyírás a vizsgálataink többségét képező lemez-jellegű szerkezeteknél nem mértékadó, ezért e témakörrel itt nem foglalkozunk.

A megerősítés alapvetően három módon történhet:

- a) Ragasztással felerősített acélszalaggal (szalagvég-lehorgonyzás nélkül);
- b) Ragasztással felerősített acélszalaggal szalagvég-lehorgonyzással (dübelezzéssel, vagy ragasztott lehorgonyzó lemezzel);
- c) Folyamatosan elhelyezett dübelekkel felerősített acélszalaggal. (Ebben az esetben a ragasztónak csak technológiai és nem erőtani szerepe van.)

A következőkben az említett acélszalagos megerősítések tervezéséhez adunk szempontokat.

1. Ragasztással rögzített acélszalaggal megerősített szerkezetek tervezése és kialakítása

1.1 Általános megjegyzések

Az acélszalagot a födém szerkezet húzott oldalán kell felragasztani a hajlításból származó húzóerő felvételére. A megfelelően kivitelezett ragasztás az acélszalag és a betonfelület között tapadásos kapcsolatot hoz létre, ezért a méretezésnél kezdetben a vasbeton keresztmetszetek vizsgálatánál ismert alapfeltevéseket alkalmazták. Ezek egy részét a kísérletek nem igazolták.

Vasbeton szerkezeti elemek ragasztott acélszalaggal történő megerősítésének különleges problémáit az 1. ábrán feltüntetett húzott rúd viselkedése mutatja szemléletesen.

Ennek alapján a tervezésnél az alábbi hatásokat kell számításba venni:

- I. a repedések környékén az acélszalag helyi hajlítói igénybevétele;
- II. az alakváltozások megoszlása a betonozott betonacélok és a beton felületére felragasztott acélszalag között;
- III. az acélszalag végénél a ragasztás felhasadásának veszélye.

Ragasztással történő rögzítés esetén a következőkre kell tekintettel lenni:

Az LCPC francia laboratóriumban [7], valamint egyes japán kutatók által végzett [8] kísérletek szerint:

- a ragasztó rétegben keletkező csúsztató és normálfeszültségek a repedések szomszédságában maximálisak, a repedéstől távolodva pedig rohamosan csökkennek. A maximális feszültség értéke elsősorban a szerkezeti elemek geometriájától függ, de független a ragasztás L_r hosszától feltéve, hogy az legalább a betonkeresztmetszet vastagságának kétszerese;
- a ragasztó réteg maximális feszültsége a betonkeresztmetszet vastagsági méretével és az acéllemez vastagságával arányosan növekszik, míg a ragasztóréteg vastagságának csökkenésekor csökken;
- az acélszalagban keletkező átlagos normálfeszültségnek a helyi hajítás figyelembevételével kialakuló maximális húzófeszültséghez viszonyított aránya a lemez vastagságától függ. Értéke 3 mm vastag lemez esetén kb. 0,65 míg 6 mm vastag lemeznél kb. 0,75.

A ragasztott acélszalaggal megerősített hajlított vasbeton keresztmetszet alakváltozási ábráját a kísérletek alapján a 2. ábra mutatja.

Az ábrából kitűnik, hogy az acélszalag megnyúlása a ragasztóréteg nagymértékű deformációja miatt nem határozható meg a sík keresztmetszet elvének feltételezésével. Az acéllemez tényleges, átlagos (ε_m) alakváltozásának és a lineáris alakváltozási ábra feltételezésével meghatározható átlagos (ε_l) megnyúlásának aránya a terhelés intenzitásától függ. Kis terheknél az $n = \varepsilon_m/\varepsilon_l$ értéke ~ 2 , míg az acéllemez plasztifikálódásakor ez az arány 1-hez közelít. Viszonylag kis terheknél tehát az acéllemezben keletkező tényleges húzófeszültség nagyobb, mint a klasszikus vasbeton elmélet szerint meghatározható érték.

1.2 A ragasztott acélszalagos megerősítés méretezése

Az előző pontban ismertetett különleges problémák miatt a megerősítés tervezésénél a következőket kell elvégeznünk a használati és teherbírási határállapotban:

- meg kell határozni az erősítő acélszalag szükséges keresztmetszetét, amely
- ellenőrizni kell a helyi hajlításból származó többletfeszültségekre is, továbbá
- ellenőrizni kell, hogy a ragasztás felhasadhat-e.

1.2.1 Az acélszalag szükséges keresztmetszeti területének meghatározása

Ez a feladat a szabványos terhekből számított igénybevételek alapján, a hajlított vasbeton keresztmetszet méretezésénél elfogadott általános alapelvek szerint lehet elvégezni az alábbi kiegészítésekkel:

Használati állapotban történő vizsgálatnál a betonkeresztmetszetben lévő A_s , hagyományos vasalás illetve az A_l felragasztott acélszalag σ_{aH} , illetve σ_{lH} *határ szilárdságát az LCPC kísérletek figyelembevételével egy k_s , illetve k_l , szorzótényezővel csökkentve javasoljuk számításba venni, ahol $3 \text{ mm} \leq v_l \leq 6 \text{ mm}$ lemezvastagságok alkalmazása esetén a k_s és k_l csökkentő tényezők értékei az alábbiak:*

$$k_s = 1,2 - 0,08 \cdot v_l$$
$$k_l = 0,46 + 0,08 \cdot v_l$$

Teherbírási határállapotban történő vizsgálat esetén sem a betonban meglévő vasalás, sem pedig a felragasztott acélszalag határzilárdságát nem kell redukálni. Az acélszalag határfeszültségét azonban a fellépő helyi hajlításból származó többletfeszültség miatt a szabványban általában megadott értékhez képest csökkenteni kell. A csökkentés mértékét a

$$k_l = 0,65$$

szorzótényezővel figyelembe kell venni.

A megerősítéshez általában 6 mm-nél vastagabb acélszalagot nem célszerű alkalmazni. Ha ezzel a szükséges acélkeresztmetszet nem biztosítható, akkor több, egymásra ragasztott réteggel érhető el a szükséges teherbírás, ezzel a megoldással a nyomatok változása is kedvezőbben követhető. Több réteg alkalmazása esetén a közvetlenül a betonfelülettel érintkező acéllemezben keletkező F_I húzóerőnek és a teljes húzóerőnek az aránya numerikus vizsgálatok [7] alapján:

- két réteg acélszalag esetén $F_I = 0,66 F$
- három réteg acélszalag esetén $F_I = 0,5 F$

értékkel vehető figyelembe. A vizsgálatok szerint a helyi hajlítás mértéke egymáshoz ragasztott lemezek esetén nem tér el jelentősen az azonos vastagságú egyetlen lemezzel történő megerősítésnél kialakuló helyi hajlítástól.

1.2.2 A ragasztás felhasadásának ellenőrzése

1.2.2.1 Törésmechanikai alapon történő ellenőrzés

Az acéllemez végénél a ragasztás felhasadása elméletileg *törésmechanikai megfontolások* alapján vizsgálható. A felhasadás elvileg nem következik be, ha a ragasztás végénél lévő keresztmetszet igénybevételeből az eredeti és a megerősített keresztmetszet alapján számítható W energiakülönbség nem nagyobb, mint a ragasztásban a repedés továbbterjedéséhez szükséges R energia. Kísérleti vizsgálatok [7] szerint, szokásos ragasztóanyagok alkalmazása esetén a repedés továbbterjedéséhez szükséges minimális fajlagos energia $R = 50 \text{ J/m}^2$.

A ragasztás végénél lévő eredeti, illetve megerősített keresztmetszet alapján kialakuló fajlagos energiakülönbség elméleti értéke:

$$W = \frac{1}{2b_r} \left[M^2_M \left(\frac{1}{B_b} - \frac{1}{B_i} \right) + Q^2_M \left(\frac{1}{H_b} - \frac{1}{H_i} \right) \right]$$

ahol

M_M ill. Q_M a mértékadó hajlítónyomaték, ill. nyíróerő a ragasztott acélszalag végénél lévő keresztmetszetben;

$B_b = E_b I_b$ ill. $H_b = G_b A_b$ a megerősített vasbeton keresztmetszet hajlítási illetve nyírási merevsége;

$B_i = E_b I_b$ ill. $H_b = G_b A_b$ a megerősített, acélszalaggal együttműködő ideális vasbeton keresztmetszet hajlítási illetve nyírási merevsége az I. feszültségi állapotban;

B_r a ragasztási szélessége.

A kapcsolat a ragasztás felhasadása szempontjából megfelel, ha

$$W \leq 50 \text{ J/m}^2, \text{ azaz } = 50 \text{ N/m.}$$

Más kutatók [2] által végzett kísérletekben meghatározták a megerősítendő vasbetonszerkezet azon nyomatékát, mely a ragasztó felhasadását okozza. Azt tapasztalták, hogy a tönkremenetel –megfelelő minőségű ragasztóanyag esetén (lásd később a 4. pontot)– általában a megerősítendő szerkezet alsó rétegében a ragasztás fölött következik be (3. ábra). A felhasadást okozó nyomaték határértékének meghatározására az alábbi kifejezést ajánlják:

$$M_{f_r H} = \frac{E_b I_{II, m} \cdot \sigma_h H}{\gamma \cdot E_l \cdot v_l}$$

ahol

$E_b I_{II,m}$	az acéllemezzel megerősített (bepedert) gerenda hajlítási merevsége a II. feszültségi állapotban,
σ_{hH}	a beton húzási határfeszültsége,
E_l	a megerősítő acéllemez rugalmassági modulusa,
v_l	a megerősítő acéllemez vastagsága, továbbá
$\gamma = 1,86$	használati, illetve
$\gamma = 0,901$	teherbírési határállapotban történő vizsgálatnál.

A felhasadás nem következik be, ha

$$M_{frH} > M_M$$

ahol M megerősített szalag végétől d távolságra (a tartó hasznos magassága.) lévő keresztmetszetben a megerősített gerendában fellépő mértékadó nyomaték (3. ábra).

E vizsgálatokból két fontos következtetést is levonhatunk: egyrészt, hogy ajánlatos az acélszalagos megerősítés végét minél közelebb vinni a gerenda megtámasztásához (kisebb az M_M), másrészt, hogy célszerű a megerősítendő acélszalag vastagságát minél kisebbre választani (nagyobb az M_{frH}).

A ragasztással rögzített acélszalag vastagságára több kutató [3], [4] az alábbi értéket ajánlja.

$$V_l = (0,005 + 0,007) d$$

1.2.2.2 A rugalmas együttműködő rétegek elmélete alapján történő ellenőrzés

A ragasztás felhasadása, a ragasztó réteg tönkremenetele vizsgálható a rugalmas együttműködő rétegek elmélete alapján [5] is. A [3], [5] kutatási eredmények szerint a ragasztott kapcsolat megfelelő, ha az acéllemez végén, a ragasztórétegben fellépő τ_M , ill. σ_M nyíró –ill. normálfeszültségek nem haladják meg az [5]-ben megadott τ_0 , σ_0 határértéket, vagyis:

$$\tau_M \leq \tau_0 \text{ és} \\ \sigma_M \leq \sigma_0$$

A gyakorlati esetekben $\tau_0 = 3 + 5 \text{ N/mm}^2$ és $\sigma_0 = 1 + 2 \text{ N/mm}^2$, tényleges értékük a következőképpen számítható ki:

$$\tau_0 = \left[Q_M + \left(\frac{K_s}{E_l b_l v_l} \right)^{1/2} \cdot M^*_M \right] \frac{b_l v_l}{I_{lrm} \cdot b_r} (h_l - x),$$

$$\sigma_0 = \tau_0 v_s \left(\frac{K_n}{4 E_l I_l} \right)^{1/4},$$

ahol

$$K_s = \frac{G_r \cdot b_r}{v_r}, \text{ a ragasztás fajlagos nyírási merevsége}$$

$$K_n = \frac{E_r \cdot b_r}{v_r}, \text{ a ragasztás fajlagos húzási merevsége,}$$

és

$$I_{l,m} = \frac{E_b b x^3}{3} E_l + A_s (h - x)^2, \text{ a megerősített szerkezet teljes inercianyomatéka.}$$

A fenti képletekben:

Q_M a mértékadó nyíróerő az acélszalag végén,

M_M a mértékadó hajlítónyomaték az acélszalag végétől $d/2$ távolságra (hasonló módon, mint a 3. ábrán),

E_l E_r ill. E_b az acélszalag, a ragasztó, ill. a beton rugalmassági modulusa,

G_r a ragasztó nyírási rugalmassági modulusa.

A többi (geometriai jellegű) jelölés értelmezése a 4. ábrán látható.

Fontos szem előtt tartani, hogy a képletben a megerősítendő szerkezetben meglévő A_s acélbetét mennyiségén csak azok a vasak számíthatók be, amelyeknek a berepedt (megerősítendő) keresztmetszettől mindkét irányban biztosított az együttdolgozásuk a betonnal (vagyis megvan a lehorgonyzási hosszuk).

2. Véglehorgonyzással ellátott, ragasztott acélszalag tervezése és szerkezeti kialakítása

Az acélszalag végének felszakadása a ragasztott kapcsolat gyors tönkremenetelét okozhatja. Ezt a folyamatot késleltethetjük, ha a ragasztott acélszalag végét véglehorgonyzással látjuk el. A véglehorgonyzás készülhet:

- dübelelések. ill.
- ragasztott lehorgonyzott acélszerelvénnyel.

2.1 A dübeleléssel készített véglehorgonyzás

A dübeleléssel készített véglehorgonyzás vizsgálatával foglalkozó kutatások [5], [6] megállapítják, hogy a dübelelés csak igen csekély mértékben (5-10 %) és csak vékony acélszalagok alkalmazása esetén növeli a ragasztott acéllemezrel készült megerősítés teherbírását. Vékony ragasztott acélszalagnál ugyanis a szalag nem fogja erősen a dübelt, így határállapotban palástnyomásból eredő, „kigombolódás” jellegű tönkremenetel következik be, miközben az acélszalag jelentős nyúlásokat szenved.

Vastag ragasztott acélszalag merevebben fogja a dübelt, így a szalagvégi lehorgonyzásban erős feszültségkoncentráció jöhet létre, amely korán nyírási jellegű helyi tönkremenetelt okozhat, még mielőtt a ragasztott kapcsolat hosszan felhasadna, tönkremenne.

Ebből is látható, hogy a ragasztott kapcsolattal történő erősítésnek felső korlátai vannak: vastag acéllemez (pl. „túlméretezésből” adódó) alkalmazása esetén a véglehorgonyzás egyáltalán nem hatásos, sőt, mint az 1.2.2.1. pontban láttuk, a felhasadás is kisebb igénybevételnél következik be. Ez a jelenség a több rétegű, vékonyabb acéllemezek alkalmazását indokolja az igénybevételi ábra lehetőség szerinti követésével. A végdübelelés elsődleges előnye abban van, hogy *duktilisabbá* teszi a ragasztott kapcsolatot [5]. A duktilitás jellemzésére szolgáló szívóssági modulus (az erő – elmozdulás diagram tönkremenetelig tartó szakasza alatti terület) jelentősen megnövekszi, ezáltal tehát megbízhatóbb, tartósabb erősítő kapcsolat létesíthető a végdübelelés alkalmazásával. Ezt főleg ismétlődő igénybevételekkel terhelt megerősítendő szerkezetek (pl. hidak) esetén célszerű szem előtt tartani.

2.2 A ragasztott lehorgonyzó acélszerelvény alkalmazása

A ragasztott lehorgonyzó acélszerelvény alkalmazása éppen a dübel „feszültséggyűjtő” hatását küszöböli ki. Viszonylag kevesebb kutatás foglalkozott e véglehorgonyzással [6], bár ezek nagyon kedvező eredményeket mutatnak, különösen a földémbordák, gerendák megerősítése tekintetében, ahol lehetőség van az 5. ábra szerinti szerkezeti kialakításra.

Ilyen esetekben a ragasztott kapcsolat teherbírás-növekedése az 55-60 %-ot is elérte, és a kapcsolat ugyanolyan duktilis tulajdonságokat mutatott, mint a végdübeleléssel ellátott kísérleti elemeké.

A ragasztott véglehorgonyzó szerelvény alkalmazása tehát több tekintetben is előnyösnek látszik, azonban a kapcsolat megbízhatósága itt is elsődlegesen a ragasztási munka minőségétől függ.

3. Folyamatosan elhelyezett dübelekkel felerősített acélszalag méretezése

A hajlított vasbetonszerkezet megerősítésére a szerkezet húzott oldalán folyamatosan elhelyezett, dübeleléssel felerősített acélszalag is alkalmazható [12]. A hajlításból származó húzóerőt ekkor is az acélszalag veszi fel.

A BME Vasbetonszerkezetek Tanszékén végzett kísérletek szerint a vasbeton gerendák hossz tengelye mentén kellő sűrűséggel kiosztott dübelelézés esetén az acélszalagban keletkező húzóerő a vasbeton keresztmetszetek méretezésénél alkalmazott alapelvek szerint határozható meg a

$$H_l = \frac{M_M}{z}$$

összefüggés szerint, ahol z a belső erők karja.

Az acélszalag hasznos keresztmetszeti területének meghatározásánál a dübelek elhelyezésére szolgáló furatokat nem szabad figyelembe venni.

Az acélszalagnak a betonfelülethez való rögzítéséhez katalógusból ismert határterhelési adatú dübeleket, csavarokat javasolunk alkalmazni. A rögzítő elemeket a borda hossz tengelye mentén a mértékadó nyíróerő ábra változása szerint célszerű kiosztani.

Az alkalmazott csavarok, illetve dübelek számát (6. ábra) úgy kell meghatározni, hogy az egy csavarra jutó csúsztatóerő nagysága a vizsgált keresztmetszetre mértékadó nyíróerő alapján az alábbi képlet szerint legyen:

$$K = \frac{1}{n} \frac{Q_M}{z} s,$$

ahol

Q_M a mértékadó nyíróerő;

z a belső erők karja, (a számításban $z = 0,8 h$ értékekkel szabad számításba venni, ahol h a borda magassága);

s a csavarok, illetve a dübelek távolsága a lemez hossz tengelyének irányában mérve;

n az egy sorban elhelyezett csavarok száma, (feltételezve, hogy azonos átmérőjű dübeleket alkalmazunk.)

A K csúsztatóerő értéke csökkenthető a vizsgált keresztmetszetben az acélszalag által felvett H_l húzóerő és az M_M mértékadó nyomatéből számított és az acélszalag és a bordában meglévő húzott vasalás által együttesen felvett H húzóerő arányának megfelelően, ha a betonban lévő vasalás lehorgonyzása a vizsgált keresztmetszettől számítva biztosított. Így egy rögzítő elemre redukált mértékadó csúsztatóerő a

$$K_{red} = \frac{H_l}{H} K$$

értékkel vehető figyelembe.

1. táblázat

A HILTI csavar jelei	Határerő (kN)	Furatmélység (mm)
HSA M 8 x 75	8,9	55
HSA M 10 x 90	15,4	60
HSA M 12 x 110	22,7	80
HSA M 16 x 145	41,4	100

A dübelek, csavarok teherbírásával foglalkozó szakirodalomra itt csupán [9], [10] hivatkozunk, azonban tájékoztatásul az 1. táblázatban megadjuk egy csavar határerejét a HILTI katalógus alapján szabványosított HSA HILTI alapcsavarokat figyelembe véve, a szabványban rögzített furatmélységek esetén. A csavarokat a terhek alapértékére kell ellenőrizni.

Megjegyzések:

1. A táblázat értékek akkor használhatók, ha a beton minimálisan C 20-as szilárdsági jelűnek számítható.
2. Ha a furat mélysége nem éri el a táblázatban szereplő értéket, akkor a határerőt lineárisan csökkenteni kell úgy, hogy kétszeres furatátmérőnek megfelelő furatmélység esetén a határerő zérus legyen.

4. A megerősítések kivitelezésének általános szabályai

Az acéllemez felragasztásakor a beton felületének egyenetlensége ne legyen több 5 mm-nél 2,0 m hosszon, illetve 2 mm-nél 0,2 m hosszon. A beton felületét az acélszalag felragasztása előtt száraz, vagy nedves homokszórással, vagy nagynyomású vízszugárral megfelelően elő kell készíteni. Nedves előkészítés esetén megfelelő száradási időt kell biztosítani a lemez felragasztása előtt.

Az egy rétegben felragasztandó acélszalag vastagsága $v = (0,005 + 0,007) d$, lehetőleg 3-5 mm legyen. Ragasztott acéllemezzel való megerősítéshez elsősorban A24 jelű hegeszthető acél alkalmazható. Az acéllemez megfelelő méretre vágása után annak felületét zsírtalanítani, majd homokfúvással érdesíteni kell. A lemezeket védett helyen kell tárolni, és felragasztás után azonnal korrózióvédelemmel kell ellátni.

A ragasztóanyag felhasználásánál a gyári előírásokat szigorúan be kell tartani. A ragasztáshoz olyan epoxi műgyanta alapanyagú ragasztó javasolható (pl. TIPOX IHS), melynek nyírószilárdsága megszilárdulás után a beton húzószilárdságának legalább kétszerese. Az epoxi műgyanta komponenseinek javasolt keverési aránya 1:2 (lassú : gyors), az így elérhető rugalmassági modulus (E) kb.: 300 N/mm², a nyírási rugalmassági modulus (G) pedig kb.: 120 N/mm² lesz.

Az átlagos (javasolt) ragasztási vastagság 2-3 mm, de mindenképpen kisebb, mint az acélszalag vastagságának a fele.

A ragasztóanyag költésének ideje alatt az acélszalag felületét egyenletes, 15-40 kN/m² nyomás alatt kell tartani, ennek biztosítására a kötési idő alatt megfelelő módon (pl. kitámasztás) gondoskodni kell.

A munkafolyamatok elvégzése után a ragasztás minőségét ellenőrizni kell, és a tapasztalt hibákat ki kell javítani.

5. Összefoglalás

A cikk a vasbeton födémszerkezetek a ragasztott – dübelezett acélszalagok alkalmazásával történő megerősítési lehetőségeivel foglalkozik. Az eljárás nagy előnye, hogy a megerősítés kis szerkezeti magassággal kivitelezhető, vagyis az épület helyiségeinek hasznos belmagasságából keveset vesz el, továbbá, hogy a tárgyalt megerősítési módok viszonylag egyszerűen kivitelezhetők.

A BME Vasbetonszerkezetek Tanszéken végzett kísérletek és a szakirodalomban található kutatások eredményei alapján összefoglaltuk a csupán felületén ragasztott, a véglehorgonyzással ellátott, ragasztott, ill. a folyamatosan elhelyezett dübelezéssel felerősített acélszalagos megerősítési módok méretezésének és kivitelezésének leglényegesebb szabályait, ajánlásait.

6. Hivatkozások

- [1] *Sepp.-R. Speidel*: Verstärken von Betonbauteilen durch Aufkleben von Stahllaschen
Bautechnik 69 (1992) 8., 402-408. old.
- [2] *D. Ochlers*: Reinforced concrete beams with steel plate glued to their soffits: prevention of plate separation induced by flexural peeling Report No. R80 (1988)
The University of Adelaide
- [3] *M. Hussain et al*: Flexural behavior of beams with external steel plates
ACI Structural Journal Vol. 92. No. 1. (1995) 14-22. old.
- [4] *R. N. Swamy et al*: Structural behavior of reinforced concrete beams strengthened by epoxy-bonded steel plates
The Structural Engineer Vol. 65. A. No. 2. (1987) 59-68. old.
- [5] *T. M. Roberts*: Approximate analysis of shear and normal stress concentrations in the adhesive layer of plated RC beams
The Structural Engineer Vol. 67. No. 12. (1989) 229-233. old.
- [6] *R. Jones-R. N. Swamy-A.Charif*: Plate separation and anchorage of reinforced concrete beams strengthened by epoxy-bonded steel plates
The Structural Engineer Vol. 66. No. 5. (1988) 85-94. old.
- [7] *J. Theillout*: Renforcement des structures en béton par la technique des toles colleés,
Annalas de l'I. T.B.T.P. No. 501, février (1992) 24-28. old.
- [8] *M. Fujii-S. Inoue-S Utoh-Y. Setoguchi*: Steel plate bonding technique for strengthening damaged prestressed concrete beams,
FIP XI. th. Congress Proceedings, Hamburg, June (1990)
- [9] *W. Fuchs-R. eligehausen-J.E. Breen*: Concrete capacity Design (CCD) Approach for Fastening to Concrete
ACI Structural Journal Vol. 92. No. 1. (1995) 73-94. old.
- [10] *M. Fohren*: Dübel-Allgemeine Einführung in die Befestigungstechnik
Bauplanung – Bautechnik 44. Jg., Heft 7., (1990)
- [11] *J. M. Delbecq-G. Sacchi*: Restauration des Ouvrages et des Structures,
Presses de l'E. N. P.C. (1984) 487-500) old.
- [12] *Szalai K. (Szerk.)*: Ajánlások az IMS szerkezetű épületek megerősítéséhez BME Vasbetonszerkezetek Tanszéke (1991)